

Zminijietna

www.zminijietna.org

Vol.5 Nru.9

Jannar-Marzu 2011

40c

L-Arti, il-faqar u l-eskuzjoni soċjali

L-Arti hija forma ta' komunikazzjoni u espressjoni universali li tasal direttament fil-qlub tan-nies u fejn l-artisti jesprimu permezz ta' diversi forum dak li jkun qed jiġri madwarhom. Il-faqar hu wiehed minnhom.

L-ewwel inizjattiva biex jiġi meqrud il-guħ u l-faqar ittiehdet mill-Gnus Magħquda bid-dikjarazzjoni tal-Millennium li giet adottata minn 189 Stat u ffirmata minn 147 kapijiet ta' Stat u Gvernijiet waqt Summit f'Settembru 2000. Il-miri kienu tmienja bil-ghan li jintlahqu sas-sena 2015.

Il-faqar fil-pajjiżi Ewropej mhuwiex allarmanti daqs pajjiżi oħra li qeghdin jizvillupaw iżda xorta huwa inkwetanti. Din is-sena Ewropea ddedikata għall-Faqar u l-Eskluzjoni Soċjali, trid tilhaq erba' objettivi li huma: li tagħraf id-drittijiet ta' dawk li qed iġarrbu l-faqar u biex ikunu nklużi fis-soċjeta. L-aktar f'riskju ta' faqar huma t-tfal, dawk in-nies qiegħda, nies bil-paga minima jew part-time, ommijiet xebbiet, persuni b'dizabilita u bi problemi mentali u soċjali, ex habsin u drogati, kif ukoll refuġjati.

Biex tfakkar din is-sena ddedikata lill-Faqar, l-organizzazzjoni Zminijietna-Lehen ix-Xellug tellgħet wirja ta' l-Arti ġewwa Gallerija Libertá tal-GWU.

Il-wirja giet inawgurata mill-ET il-President ta' Malta Dr George Abela nhar is-6 ta' Diċembru 2010 fejn saħaq li l-policijs tal-pajjiż iridu jkunu ndirizzati lejn dawk is-setturi ta' nies l-aktar li qegħdin ibatu. B'hekk inkunu nistgħu noħroġhom mill-problemi li jinsabu fihom.

Hu semma wkoll kif il-MCCF wettqet studju fil-pajjiż halli jkun hemm stampa aktar riċenti tal-hajja li qegħdin jgħixu l-familji lokali minn dik li harġet sentejn ilu fil-*Household Budgetary Survey*. Il-President Dr Abela kompli jgħid li l-faqar fl-Ewropa għadu realtà u s-sors tal-faqar huwa mportat minn kontinenti oħra imma din il-problema għadha ma gietx indirizzata.

Gewwa ...

Intervista minn Michael Grech ma' psikjatra Palestinjana

Kitbiet minn ...

Mark Montebello

A. Pert

Lino Vella

Mary Anne Zammit

Sammy Camilleri

Pjan bizzilla

Se jkissru l-pensjoni biex jipprivatizzawha

"Qiegħed jinhadem pjan bizzilla".

Tgħid se jhallu l-pensjoni minima tisfuma fix-xejn biex ma tkunx bizzejjed halli tiżgura għixien diċenti lill-haddiema li jkunu irtiraw wara snin twal ta' xogħol?

Ir-rapport finali dwar il-pensjonijiet qiegħed jirrakomanda li jiddaħhlu żewġ sistemi, li qegħdin isejhulhom pilastru, biex finalment il-pensjoni tkun privatizzata.

Delegazzjoni minn Zminijietna attendiet għall-laqgħa ta' konsultazzjoni li għamel l-espert privat imqabblad mill-gvern biex flimkien ma' kumitat jagħtuh pjan dwar il-futur tas-sistema tal-pensjonijiet.

Qed jgħidu, li minnufih il-gvern għandu jdaħhmal it-tielet pilastru li huwa meta il-persuna thallas lill-kumpaniji privati għal skema ta' pensjoni. Nistaqsu, għalfejn għandu jkun il-Gvern li jincentina din l-iskema, u lill-privat, bi flus il-poplu?

L-espert tal-gvern, Spiteri Gingell, qal lil Zminijietna li l-ghan tiegħu huwa li jiżgura li l-pensjoni minima tkun bizzejjed biex tipprovdi għixien diċenti lill-pensjonat. L-espert spjega wkoll il-ħsibijiet tiegħu dwar it-tieni u t-tielet pilastru.

S'issa qegħdin nifhmu li l-iskema ta' tieni pilastru trid tkun mandatorja, jiġifieri bil-fors. Li l-haddiema u l-emplojers ihallsu huma lill-kumpaniji privati biex ikollhom skema ta' pensjoni.

Li qalu ċar huwa li la l-flus li jhallsu l-haddiema u lanqas l-iskema miftehema mal-privat mhuma se jkunu garantiti u protetti mill-gvern. F'każ li xi kumpanija privata tfalli - u hemm mijiet ta' kumpaniji bħal dawn li fallaw - l-haddiem se jibqà b'xiber imniehru.

Ftit jiem biss wara din il-laqgħa, oħroġ il-ghageb, il-*'working group'*

ta' Spiteri Gingell hareġ sqarrija fejn iddikjara li l-pensjoni minima mhix se tibqà bizzejjed biex tipprovdi għixien diċenti. Minflok m'huma jaħsbu kif se jiżguraw li l-pensjoni minima se tibqà diċenti, qegħdin jinsistu bil-qawwa biex il-gvern jintroduci minnufih sistemi li permezz tagħhom il-pensjoni tiġi privatizzata. *Dan ukoll wara kantalierna ta' propaganda biex ibellgħuha lill-poplu li l-pensjoni m'għadhiex sostenibbli u li hemm bżonn urġenti ta' miżuri biex din tiġi salvata(!).*

Il-Gvern mill-banda l-oħra habbar miżuri li għandhom jidhlu fis-seħħ din is-sena, li huma zieda fil-kontribuzzjoni għal dawk taħt -il 48 sena u li jaqalaw aktar minn 17,000 euro fis-sena.

Sirna nafu wkoll li l-iskema tal-pensjoni preżenti mhaddma mill-Gvern dejjem kienet sostenibbli. Anzi għamlet il-profitti. Li ġara huwa li qatt ma kien hemm fond speċifiku għall-pensjoni.

Il-flus imhallsa bhala kontribuzzjonijiet u l-profitti iġġenerati dejjem marru "fil-kaxxa ta' Malta" u l-gvern użahom għal x'hiex ried. Fil-pjani mhabbra mill-Gvern dwar ir-riforma, dan il-fond baqa' ma ssemhiex, li jfisser li flus miġbura ser jibqgħu jmorru fil-fond konsolidat. *"Addio sostenibiltá"*

Sirna nafu ukoll li l-problemi veri tas-sostenibiltá tal-pensjoni jibdew jinhassu mas-sena 2030. Għalhekk nemmu li hemm zmien bizzejjed biex isir ippjanar serju biex jittiehdu il-passi neċessarji u bil-galbu biex is-

sistema preżenti tiġi msahha u biex il-pensjoni minima tal-gvern tkun wahda li tipprovdi hajja diċenti lill-pensjonanti.

Imma jidher, minn wara l-kwinti, li mohħhom mhux f'dan. Mhux li jsahhu l-pensjoni preżenti, imma li jipprovdu għajn ta' qliegh lill-kumpaniji privati.

Huwa fatt li l-gvern digá ha passi biex il-haddiema jibdedw ihallsu aktar f'kontribuzzjonijiet. Nistaqsu lill-*'working group'*, mhux aħjar li minflok il-haddiema jhallsu l-kontribuzzjoni għidha lil xi kumpaniji privata, jziedu l-kontribuzzjoni tagħhom għal dik statali, bil-garanziji kollha li meta jirtiraw żgur se jkollhom pensjoni u li din se tkun diċenti?

Fuq din il-premessa Zminijietna - Lehen ix-Xellug - tinsisti sabiex jithejja studju xjentifiku halli jevalwa l-impatt tal-kontribuzzjonijiet zejda fuq il-haddiema. Li jkun hemm fond speċifiku għall-flus tal-pensjonijiet u li dan il-fond ikun taħt kontroll serju mit-trejd unjins u l-imsiehba soċjali u mhux jibqà għajn ta' flus għall-gvern.

Il-proposta ta' t-tieni pilastru kif mhabbra mill-*'working group'* mhiex wahda ġusta u ma tkoprix lil kulhadd, fosthom dawk bil-paga minima, dawk b'xogħol prekarju u atipiku u dawk qiegħda. Anzi nqisu li din ser tifred aktar lill-haddiema. Ahna tal-fehma li għandha tissahhah is-sistema tal-pensjoni preżenti, fil-waqt li t-tielet pilastru għandu jibqà' sugġett privat bejn l-individwu u l-kumpanija ta' l-assikurazzjoni.

Il-President ta' Zminijietna, Michael Camilleri (xellug) jtkellem waqt il-fuħ tal-wirja. Jidhru wkoll l-ET il-President George Abela, il-President tal-GWU, Victor Carachi u s-Segretarju Ġenerali tal-GWU Tony Zarb (lemin)

L-artisti

Madwar 22 artist hadu sehem fil-wirja b'xogħlijiet artistici ta' arti vizwali, skultura, ċeramika u pittura. L-artisti li esibixxew kienu Ray Azzopardi, Phillippe Agius, Abi Mc Leod, Kevin Attard, Oriana Aqulina, Elizabeth Borg, Desiree Dimech, Clare Ciantar, Paul Galea, Josephine Galea, Sergio Gauci, Godwin Cini, Andrew Giordemaina, Chris Muscat, Mario Pullicino, Luciano Pavia, Gianni Pace, Joseph Pulo, Godfrey Xuereb, Saviour Xuereb, Nadia Zammit u Marie Anne Zammit.

‘REZISTENZA’ Ewropea kontra l-Awsterità

minn Lino Vella

L-Ewropa ghaddejja minn taqlib kbir ta' rezistenza mill-Klassi tal-haddiema, taqlib li ilna ma' narawh żmien twil. L-indikazzjonijiet jaghtu wiehed x'jifhem li ser naraw twaqqiegħ ta' Stati u Gvernijiet f'din l-epoka kapitalista.

Id- 29 ta' Settembru 2010 ser jibqa' mfakkar għal dawk l-eluf ta' haddiema li erhula lejn it-toroq prinċipali ta' Madrid fejn hemm sar strajk ġenerali. Il-maġġoranza kbira tas-sewwieqa tat-trakkijiet u x-'xarabanks' - aktar minn 80% - irrifjutaw li jaħdmu fil-livelli kollha. Dan kien jum ta' 'strajk ġenerali', l-ewwel darba fi Spanja wara tmien snin. Fi Spanja għaxar miljun haddiema madwar il-pajjiż żgurati li żibel ma' jingabarx, li l-istazzjonijiet tat-TV bosta jkunu mitfija u li 75% tat-titjiriet jkunu kkanċellati. L-istrajk kien wiehed ta' suċċess, u dan ikkonfermatu l-ETUC.

L-istrajkijiet kienu msejjaħa bi protesta kontra l-miżuri ta' awsterità li qed jiġu implimentati mill-Gvernijiet Soċjal Demokratiċi u dawk ta' ċentru lemin, li jinkludu tnaqqis fil-paga medja u minima,

tkeċċijiet ta' mpjegati ta' l-istat u l-iffriżar tal-pensjonijiet, kif ukoll tnaqqis fil-benefiċċji soċjali.

Strajks ohra sehhu f'pajjiżi ohra Ewropej. Mijiet ta' eluf ta'

dimostranti u haddiema ddimostraw fit-toroq ta' Greċja, Portugall, Slovenja, il-Polonja, l-Italja, ir-Rumanija, is-Serbja, Franza u l-Irlanda. Lkoll għaddejjin minn kundizzjonijiet simili. F'Malta il-miżuri dahhlu baxx baxx bil-privatizzazzjoni tal-gass u entitajiet ohra, zieda fil-prezzijiet ta' l-enerġija u l-ilma, zieda fl-eta tal-pensjoni u tnaqqis fis-servizzi soċjali.

Fi Brussels 100,000 haddiem ipprotestaw għal diversi sghat quddiem l-uffiċċju ta' l-UE biex, jgħidu 'le' għall-pjanijiet ta' awsterità, sew jekk adottati mill-gvernijiet jew mill-istituzzjonijiet Ewropej. F'Dublin, dimostrarazzjonijiet kbar sehew nhar is-Sibt 27 ta' Novembru fejn ma' 70,000 haddiem nizlu fit-toroq.

“Dan huwa każ ta' fejn l-innoċenti qed jiġu kkastigati għal reat li huma ma' kellhom l-ebda parti fih. Il-klassi tal-haddiema Ewropea qed thallas hi għall-kriżi ekonomika, filwaqt li l-faqar fl-Ewropa qed jkompli jżieded.”

Tgħid ser naraw taqlib politiku favur ekonomija soċjali, fejn minn falla l-pajjiżi u sinjuri jhallsu għal din il-kriżi? Johroġ ċar li l-kapitaliżmu kien hu li qed jiffinanzja l-ġlieda kontra klassi tal-haddiema, sabiex jakkumula aktar profitti.

Il-Kummissarju Ewropew John Dalli u l-GMOs

Il-Kummissarju Ewropew għas-Sahha u l-Affarijiet tal-Konsumatur John Dalli riċenti sab ruħu fiċ-ċentru ta' kontroversja ambjentali u politika fejn petizzjoni ta' aktar minn miljun ċittadin Ewropew ta' 1,030,308 giet preżentata lill-mill-Organizzazzjoni Ambjentali Greenpeace kontra l-kultivazzjoni ta' uċuħ modifikati ġenetikament. 1,168 firma kienu minn Malta. Din saret wara l-approvazzjoni tiegħu għall-kultivazzjoni tal-patata GM BASF 'reżistenti għall-antibijotiċi' bl-isem ta' Amflora.

Il-petizzjoni qed titlob għall-waqfien ta' kwalunkwe awtorizzazzjoni ta' kultivazzjoni sakemm korp indipendenti xjentifiku u ta' etika jitqiegħed fis-sehh mill-Kummissjoni Ewropeja għar-riċerka ta' kull impatt li jista' jsir mill-OGM fuq is-sahha tal-bniedem u eko-sistema. Il-petizzjoni tindirizza wkoll inizzjattiva ohra mehuda mis-Sur John Dalli f'Lulju li għadda mmirata biex tagħti lill-istati membri l-libertà li jiddeċiedu għalihom infushom jekk iħallux l-kultivazzjoni ta' prodotti ġenetikament modifikati fit-territorju tagħhom. Il-maġġoranza ta' l-Istati membri qed jopponu din il-proposta tal-Kummissarju John Dalli. Din il-proposta sabet rezistenza qawwija wkoll minn għaqdiet ambjentali, movimenti u partiti tax-Xellug u dawk Hodor.

Il-gazzetta Žminijietna hadet l-kummenti ta' l-Għaqda Universitarja Greenhouse fuq din il-materja, fejn dawn qalulna li l-produzzjoni u kultivazzjoni ta' Organizmi Ġenetikament Modifikati (OGM) huwa każ sensitiv ta' xafra li taqta' minn zewġ naħat. Għalkemm ma nistgħux nirrifjutaw il-fatt li t-teknoloġija hija mportanti u li

OGM jistgħu jżidu l-produttività tal-prodott. Wiehed imma tajjeb li jsaqsi jekk dan il-vantaġġ huwiex akbar mill-iżvantaġġi li dawn iż-żrieragħ imbabsin f'laboratorji għandhom. U bla ma noqghodu nidhlu fil-mertu ta' kull theddida li dawn l-organizmi ġew ikkritikati bihom, l-aktar tnejn li għandhom potenzjal li jkunu diżastrużi għall-produzzjoni tal-ikel huma it-trasferiment ta' *patents* tad-DNA ta' dawn iż-żrieragħ f'idejn kumpaniji kummerċjali u l-possibiltà ta' dawn l-organizmi li johlqu *bacteria* u organizmi ohra patoġeniċi li jkunu reżistenti għal antibiotiċi li s'issa qed jirnexxilha toqtolhom.

L-ewwel punt huwa wiehed kruċjali speċjalment għall-pajjiżi li għadhom qed jiżviluppaw peress li l-bdiewa li s'issa kienu qegħdin iżommu ż-żerriegħa tagħhom minn staġun għall-ieħor, issa ma jistgħux jagħmlu dan peress li ż-żerriegħa legalment ma tkunx tagħhom. Apparti minn hekk żrieragħ OGM jistgħu jikkontaminaw għelieqi fil-viċinanzi u din hija wahda mill-fatturi għaliex il-proposta tal-Kummissarju Dalli li jhalli l-Istati Membri jiddeċiedu jekk iħallux il-kultivazzjoni ta' OGM hija wahda żbaljata peress li anke jekk thalli *buffer zones* bejn għalqa li fiha jtkabbru OGM u ohra fejn ma jtkabbru, qatt ma tista' tgħid pollen jew żerriegħa minn għalqa tispicċax f'għalqa ohra. Apparti minn hekk dan it-tixrid ma jaf l-ebda fruntiera u għalhekk pajjiż li jawtorizza OGM jista' jkun il-kaġun ta' kontaminazzjoni ta' għelieqi f'pajjiż li ma jawtorizzax dawn l-istess OGM.

Il-fatt li dawn l-OGM jistgħu jikkrejaw *bacteria* u organizmi ohra aktar reżistenti għal antibiotiċi

thasseb lil hafna. L-awtorizzazzjoni tal-Kummissarju Dalli tal-patata Amflora sehhet anke jekk l-Awtorità Ewropea tal-Medicina saħqet li din il-patata tista' tikkaguna mard aktar reżistenti.

Fl-opinjoni tal-organizzazzjoni Greenhouse l-OGM huwa ta' riskju wisq kbir għall-Ewropa anke jekk jistgħu joffru xi vantaġġi. Riċerki aktar utli għandhom jingħataw aktar importanza fosthom riċerka dwar varjetajiet u *hybrids* li jiproduċu aktar prodotti u riċerki ohra sabiex l-ispazju jkun jista' jintuza aktar ahjar għar-riċerka li ilha għaddejja għal hafna snin iżda bi ftit impatt fuq l-agrikoltura kummerċjali, temmet tgħid l-Għaqda Universitarja Greenhouse.

L-Għaqda Žminijietna – Lehen ix-Xellug wkoll ikkritikat il-proposta tal-Kummissarju John Dalli fil-laqgħa ta' MUESAC dwar din il-materja u saqsiet xi tkun il-problema reali li nkunu qed niffaċċjaw jekk din taqa' f'idejn l-Istati Membri

Il-ġlidiet riċenti fl-Ewropa huma bidu tajjeb, imma dawn huma biss il-bidu. Il-miżuri ta' awsterità li qed naraw madwar l-Ewropa huma biss l-ewwel daqqa li se tkun ta' battalja twila bejn l-interessi tal-kapital u dawk li jgħixu biex jiddefendu l-interessi tal-klassi tax-xogħol u l-foqra.

meta lkoll nafu li l-kontaminazzjoni ma fihex fruntieri u meta jista' jasal żmien fejn ikollna Gvernijiet li jaqgħu għall-pressjoni esterna sabiex jiddahhlu l-OGM fit-territorju tagħhom. Saqsejna wkoll x'inhil-problema li ser nkunu qed niffaċċjaw f'Malta meta lkoll nafu li l-Kummissarju Malti John Dalli ma għamilx oġġezzjoni għall-patata ġenetikament modifikata Amiflora (OGM) u fil-futur din il-persuna tista' terġa tkun parti mill-Gvern? Staqsejna wkoll x'jista' jiġri jekk ikun hemm Gvernijiet li jkunu favur l-kultivazzjoni ta' OGM fit-territorju tagħhom, u sa fejn tasal is-sahha tal-kumpaniji f'dan ir-rigward? S'intendi dawn il-mistoqsijiet ma ġewx imwiegħa, bhalli kieku l-qasam ta' l-ambjent mhuwiex wiehed politiku.

ABBONAMENT GAZZETTA ŽMINIJETNA

ISEM _____

INDIRIZZ _____

KODIĊI POSTALI _____

Email _____

Għal sena (5euro)

Sentejn (10euro)

Ibagħtuha f'dan l-indirizz: Žminijietna, c/o 14/8, Vincenti Bldgs, Triq id-Dejqa, Valletta. VLT1432.

Editorjal

Xellug u Lemin

Differenza ewlenija fit-twemmin tax-xellug u dak tal-lemin hija dik bejn is-solidarjetá u l-egoizmu. U din id-differenza ssib il-lat Prattiku fil-kwistjoni tat-taxxi u s-servizzi soċjali.

Id-duttrina tal-kapitalizmu u tal-lemin hija msejsa fuq il-hrafa li n-nies ma jridux ihallsu taxxi, aħseb u ara żjidiet f'dawn it-taxxi. Jiġu jaqgħu iqumu li dan iwassal għal inqas servizzi mill-istat, fosthom dawk soċjali u edukattivi.

Anzi jippriedkaw li dawn is-servizzi huma responsabilitá ta' l-individwu u li dan għandu jhallas għalihom.

Dan kollu jifforma s-sisien tal-għlieda tal-klassi li, għall-kuntrarju tal-propaganda tal-lemin, m'għebitx imma qegħda kuljum tihax.

Għal-lemin bħalissa miexi kollox bizzilla. Holqu l-kriżi ekonomika biex b'hekk għandhom skuża ikissru l-kisbiet li l-haddiema għamlu tul is-sekli b'sagrifiċċji enormi.

Qegħdin jgħidu li biex il-pajjizi jorhgu minn din il-kriżi, il-gvernijiet ma jistgħux ikomplu jonfqu daqs kemm kienu u għalhekk qegħdin iwettqu tnaqqis selvaġġ fl-infieq.

B'din l-iskuża ta' tnaqqis fl-infieq qegħdin ikissru s-servizz tas-saħħa ta' l-istat halli dawk għonja biss igawdu

saħħa tajba u ħajja twila, fl-istess waqt li jsiru profitti kbar minn dan is-servizz.

Ma jimpurtahomx li bil-massakru li hafna gvernijiet tal-lemin qegħdin jagħmlu fis-servizz tas-saħħa se joqtlu lin-nies. Dan qegħdin jgħiduh esperti li żgur li m'humiex "homor". Twissija bħal din għadha kif inghatat mill-kap tar-Royal College of Nursing tar-Renju Unit li qal li bit-tnaqqis fin-numru ta' infermiera se tiġi mhedda l-ħajja tal-pazjenti.

Mira mportanti tal-lemin hija t-tkissir tas-sistema statali ta' l-edukazzjoni. Ma jahmlux jaraw il-haddiema u wlied il-haddiema jitgħallmu u jiġu edukati.

Ix-xellug dejjem iġġieled biex il-haddiem jikseb tagħlim u edukazzjoni. Qabel ma dan irnexxa, l-għonja edukati kienu jmexxu kull settur tal-pajjiz fil-waqt li l-haddiem injurant kien biss is-serf jew l-ghodda tagħhom.

Kullimkien il-lemin għamel għlieda kontra l-edukazzjoni għal kulhadd, speċjalment l-edukazzjoni għolja. Niftakru hawn Malta x'kien sar meta l-gvernijiet Laburisti pprovaw jifih l-edukazzjoni universitarja għal wlied il-haddiema.

L-istess fenomenu qegħdin narawh il-lum f'ħafna pajjizi ta' l-Amerika

Latina fejn gvernijiet tax-xellug qegħdin jahdmu biex jifih l-edukazzjoni universitarja għall-popli ndigeni imma qegħdin isibu protesti u xkiel mill-istudenti ta' nisel Spanjol li s'issa dejjem kienu l-elite u li kellhom il-futur tagħhom, li jikkontrollaw kull qasam tal-pajjiz, żgurati u qegħdin jaraw dan il-kontroll jibda jifsum.

Il-lemin jibki d-dmugh tal-kukku-drill u jippriedka li n-nies ma jridux u ma jifihux ihallsu t-taxxi. Għalhekk meta jitnaqqsu jew jitnehew "dawn il-pizijiet", iċ-ċittadini jkunu kuntenti u ferħanin.

Dan mhu xejn hliet qerq li sfortunatament hawn hafna, speċjalment żgħażaġh, li belgħuh. U tisma' min jgħid: għaliex għandi nhallas għal haddiehor?

Imma l-haddiehor diġá hallas għalik, hallas għall-edukazzjoni u għall-vantaġġi kollha li gawdejt tul-ħajtek sakemm bdejt taħdem u anke wara.

U mill-ideoloġija kontra t-taxxi jgawdu biss l-aktar dawk li huma għonja, dawk li jridu jikkontrollaw il-ħajja ta' kulhadd bħal ma kienu jagħmlu fil-Medjuevu u fi żmien il-monarkiji.

Iridu l-magħżulin imexxu u jahkm u kontra din l-ideoloġija li x-xellug irid jgħieled. U din il-għlieda trid tkun imsejsa fuq is-solidarjetá u fuq l-għaqda għax fl-għaqda biss hemm is-saħħa ... kif jaf sew il-lemin li jipprova jkisser il-unjins u jdaħħal l-individwalizmu egoista.

L-Għaqda Żminijietna -Lehen ix-Xellug

Żminijietna -Lehen ix-Xellug huwa moviment xellugi u jinkludi membri tal-Partit Komunista, il-Partit Laburista, l-Alternattiva Demokratika, haddiema, akkademiċi, studenti, trejd unionisti, gurnalisti u pensjonanti.

Żminijietna hija l-lehen tax-xellug. Il-mira ewlenija hi li l-għaqda jkollha preżenza ikbar fis-soċjeta' permezz ta' attivizmu minn perspettiva xellugija, b'emfażi fuq il-prinċipji ta' l-ugwaljanza, ġustizzja soċjali u sostenibiltá ekoloġika.

Din ir-rivista hija waħda mill-ħidmiet ta' l-Għaqda u wieħed jista' jabbona permezz ta' ċekk jew money order ta' 5 euros fl-indirizz: 14/8, Vincenti Bldgs, Triq id-Dejqa, Valletta.

Kull korrispondenza għandha tintbagħat fl-indirizz ta' hawn fuq jew zminijietna@yahoo.com

Il-kitibiet fir-rivista huma l-fehmiet u opinjonijiet tal-kitteba u mhux bil-fors jirriflettu l-policy uffiċjali ta' l-Għaqda Żminijietna.

Il-gazzetta Żminijietna hija pubblikazzjoni ta' l-Għaqda Żminijietna. Disinn: KoPri Kooperattiva Ltd. Stampar: Union Print, Marsa.

X'Ma Jkunx Hawn Faqar!!

A. Pert

Il-globalizzazzjoni hija vantaġġuza fil-prinċipju, għas-soċjetá kollha. Tkabbar il-produzzjoni tant u biżżejjed biex tonqos it-tbatija tal-haddiema, u jizdied il-qliegh tas-sid, u jorhós il-prezz tal-prodott għall-konsumatur. Tilhaq l-għan soċio-politiku tax-Xellug meta mat-kabbir ekonomiku, jiġu żvilupp-ati avvanzi relattivi fil-fazzjonijiet soċjali, industrijali, ambjentali, u politiki tad-demokrazija.

Sfortunatament il-globalizzazzjoni qed tithaddem fuq linji ferm il-bogħod mill-prinċipju tal-vantaġġi potenzjali tagħha. Il-produzzjoni qed titkabbar b'sagrifiċċji horox li jiġu sfurzati jagħmlu l-haddiema, biex jikber il-qliegh tas-sidien u xorta ma jkunx hemm roħs għall-konsumatur. Din it-tip ta globalizzazzjoni qed tirredikola t-tezi ekonomika tal-"provvista u domanda", u ddu mal-famuza teorija Marxista tas-"Surplus Value".

Mill-valur miżjud bix-xogħol tagħhom, il-maġġoranza tal-haddiema qegħdin jieħdu biss

żieda fit-tnaqqis tal-pagi, f' sensji, f' xogħol partajm u mpjegi nstabbli minn xahar għal iehor. Waqt li l-pagi u l-kundizzjonijiet tal-haddiema qed jittieklu b'dan il-mod, il-qliegh tas-sid ma jonqosx, biex ma ngħidx li jibqa' jizdied mill-valur miżjud li ma jieħdux il-haddiema. Il-qliegh jikber ukoll bl-amalgamar ta' mpjanti/xogħolijiet/ditti mingħajr fruntieri.

Sidien ikomplu jimmassimizzaw il-profitti billi jiformaw kartell bejniethom biex jiddettaw il-prezz li jridu, bħalma jsir fil-beraħ fil-każ taż-żejt. Ohrajn iġibu l-prezz iżjed profittabbli billi jillimitaw il-provvista ta' prodotti essenzjali, akkost li jhallu n-nies bil-ġuħ, bħalma sar per eżempju bir-rimi fil-baħar, ta' eluf kbar ta' tunellati ta' kafé u ta' tagħbijiet shaħ ta' vapuri mimlija tuffieħ bnin, u billi muntanji ta' butir u ġobon thallew jimmoftaw, meta miljuni ta' nies ma kellhomx biex jitrejq. Dak rispett għat-tezi tal-provvista u d-domanda!

Dawn il-profitti mmensi skandalużi minn fuq il-valur

miżjud tal-haddiema u a skapitu tal-miljuni ta' foqra, l-multi-nazzjonali u sidien ohra alleati tagħhom, jinvestu perċentwal minnhom f'kampanji politiki, biex ma jkunx hawn gvernijiet verament xellugin, li jopponu dak l-isfruttament tal-kotra madwar id-dinja. Anzi jaslu li jinfluwenzaw xi gvernijiet biex jipprivatizzaw l-assi statali, anke dawk tas-servizzi strateġiċi, biex jikkapparaw monopolji f'dawk l-oqsma, akkost li jiżvantaġġaw liċ-ċittadini u l-istat. Daqstant jirrispettaw il-kummerċ ġust.

Dak il-poter moħbi wassal biex ebda gvern ma waqqafhom meta l-valur miżjud bix-xogħol tal-haddiema ħaduh huma, u nefħu bil-goff, u waqqgħu lill-banek jixtru bonds tad-dejn esaġerat li holqu fuqu. Fil-ġirja wara dak il-gid fittizju, l-banek privati famużi xtraw djun u sellfu flejjes f'ammonti ta' għaxar darbiet iżjed milli jippermettu r-regoli nternazzjonali. Għalkemm kienu jafu li d-djun qatt ma setgħu jithallsu lura, bankiera ħadu bonuses kbar talli fil-kotba wrew tkabbir fittizju tal-assi tagħhom.

Jiġifieri kielu hafna miż-zerriegħa tal-ġid li għad irid jinholoq f' medda twila tas-snin li ġejjin.

Dik l-irresponsabilitá prodott tal-politika neo-liberali tal-libertinaġġ, falliet għadd ta' banek kbar privati, u heżzet is-sistema finanzjarja kapitalista tant, li kienet tikkrolla għal kollox kieku l-gvernijiet ma daħlux jippumpjaw eluf ta' biljuni ta' dollari biex isalvawha.

Dan ifisser li wara li nsterqu mill-valur ta' xogħolhom, il-kotra tal-haddiema issa se jitgħabbew b'izjed taxxi u sagrifiċċji, biex jagħmlu tajjeb għal dik il-parti kbira fittizja tal-biljuni li għad m'għandiex valur monetarju reali. X'ma jkunx hawn faqar fid-dinja ddominata mill-mostru tal-imperaturi multinazzjonali!

Dawk huma l-iżjed elementi perikolużi li faqqsu mit-tgħawwig tal-globalizzazzjoni, li bihom il-multinazzjonali nfettaw il-ferita originali, li kibret f'gerħa ta' faqar dinji. Il-kura hija d-duwa xellugija li bl-ghodda soċjalista tat-tkabbir tal-ekonomija, tiżviluppa stat demokratiku ta' ġustizzja soċjali, industrijali, ċivili, ambjentali, u politiku.

“Il-klinika tiegħi hija bħal Jihad.”

Michael Grech jintervista lil Samah Jabr, Palestinjana intelletwali li tahdem bhala Psikjatra.

X'inhu xogħol tiegħek?

Nahdem bhala psikjatra, u jiena d-Direttur tas-Saħha Mentali fil-Komunita ġewwa Ramallah, wiehed mis-seba' ċentri fil-pajjiż kollu. Iċ-ċentru jgħaqdi l-htigijiet tar-reġjun u tal-madwar ta' Ramallah. Jiena nahdem ukoll ma' tfal fiċ-Ċentri tas-saħha Mentali: fiċ-ċentru ta' tahrig u gwida (GTC), għaqda li tinsab ġewwa Betlehem u appoġġjata primarjament minn donaturi Germaniżi ġewwa Cologne, Franza. Għandi wkoll il-klinika privata ġewwa Arram, belt ġirien ma' Ġerusalem, li hija barra l-hajt li jissepara l-belt mill-'West Bank'. In-nies mill- West Bank, li għandhom diffikultajiet jidhlu f'Ġerusalem, jistgħu faċilment jilhqnu l-klinika peress li ma għandhomx għalfejn jaqsmu l-ebda 'check point'. Jiena wkoll ngħallem il-psikologija lil 'social workers' u studenti universitarji li qed jiehdu l-kors tal-medicina ġewwa l-Universita ta' Bir Zeit, f' Betlehem u Al Quds.

Jiena nhallat l-akkademika ma' xogħol klinikali għal raġunijiet varji. Waħda minnhom hi għalfatt li fil-Palestina hemm numru żgħir ta' 'practitioners' fl-akwata tiegħi. Hemm biss 15 il-psikjatra ma' 3.5 miljun abitanti. Peress li ahna qegħdin ftit, is-servizz tas-saħha mentali jehtieg li jkun anqas doctor-centred. Din tghin wkoll biex titnaqqas l-istigma li teżisti ma' mard mentali. Fis-soċjeta tagħna, huwa aktar faċli li n-nies imorru għand 'counsellor', psikologista u social worker milli jmorru għand psikjatra. Barra minn hekk, l-istudji li għamilt ġewwa Franza kienu hafna aktar influwenzati mill-psikjatra Jacques Lacan, li kien enfazizza l-psikologija mill-aspett mediku tas-saħha mentali.

Huma l-problemi mentali li titratta relatati ma' sitwazzjoni politika?

Ovviamente, numru tajjeb minnhom huma. Dan ir-reġjun jista' jitqies bhala zona ta' gwerra. L-oppresjoni u l-okkupazzjoni kienu esperjenzi kroniċi u kontinwi għal hafna Palestinjani. Barra minn hekk, xi kultant isiru inkursjonijiet militari, li jfisser li huwa komuni hafna li ssib tfal, nisa tad-dar u nies ordinarji li raw il-mewt vjolenti ta' habib jew qarib.

Imbagħad, kważi l-familji kollha Palestinjani jkollhom stejjer ta' separazzjoni u dizlokazzjoni. Il-letteratura psikjatrika u l-esperjenza tagħna fil-qasam jgħidulna li meta jkun hemm kriżijiet simili, ikun hemm 'ziada ta' neurosis' u mard ieħor bħal depressjoni u ansjetà. Studji juru li fil-Palestina hemm zieda ta' 'Stress Disorder, Post traumatic' relatata ma' dipressjoni u ansjetà. Inti ma tistax tghid li s-soċjeta kollha mhiex mentalment b'saħħitha, imma int dejjem tista' tara incidenza oghla ta' dipressjoni u ansjetà. Minbarra l-fatturi militari

u politiċi, hemm fatturi oħra bħall-faqar u l-qgħad, li fil-Palestina huma serji hafna. Dan kollu, kif ukoll l-esperjenzi ta' prigunerija, huwa trawmi li jnikkta l-Palestinjani hafna, għal parti mill-hajja tagħhom. Dawn l-esperjenzi jaffettwaw is-saħha mentali ta' hafna.

Wara dana kollu, anki jekk il-problemi mentali qegħdin hemm u qed jizidiedu, il-mard mentali għadu l-eċċezzjoni fil-Palestina. Fis-soċjeta Palestinjana hemm xi fatturi li jippermettu lin-nies biex psikologikament jimmanigġaw is-sitwazzjoni fil-pajjiż u l-istress u l-persjoni li dan jinvolvi. Fattur wiehed huwa ċertament l-istruttura qawwiya ta' 'extended family' fil-Palestina li għadha qawwiya hafna, sors ta' soliderjeta, appoġġ

u assistenza fi zminijiet diffiċli (għalkemm, f'dan ir-rigward, għandu jiġi nnutat l-effett negattiv li l-hajt qed ikollu fuq l-istruttura tal-familja.). Imbagħad hemm it-twemmin ideologiku u religjuż ta' hafna, li jagħti tifsira għall-hajja ta' hafna u jippermettilhom li jimmanigġaw is-sitwazzjoni diffiċli li hemm.

Il-bini tal-hajt, x'impatt halla fuq ix-xogħol tiegħek u l-hajja tiegħek b'mod ġenerali?

Il-hajt għandu impatt fuq il-hajja tiegħi, ix-xogħol, dik tal-kollegi tiegħi u l-familjari. Il-familja tiegħi kellha ssib allokazzjoni oħra, thalli l-binja li kellha qabel u ssib appartament biex jiproteġu l-karta ta' l-identità u d-drittijiet tagħhom bhala ċittadini ta' Ġerusalem. Dwar ix-xogħol tiegħi, minbarra dak li għedt qabel, kull jum nqatta' sigħat twal f'zoni ta' kontroll (check points), kemm filgħodu u filgħaxija. Imbagħad peress li ma nahdimx biss f'Ġerusalem, kultant ikollni ngħaddi minn zona ta' kontroll żewġ jew erba' darbiet, per eżempju meta nimxi minn Ramallah biex immur Betlehem.

Minhabba s-sitwazzjoni, qatt hsibt li tmur tghix u tahdem barra?

Qatt. Mort barra biss sabiex nitgħallem u ntejjeb il-hiliet tiegħi. Minhabba l-hajja u x-xogħol jien

irrid noqgħod hawn, inkompli nagħti s-servizz psikjatriku tiegħi u ngħin oħrajn fid-diffikultajiet tagħhom. Din hija il-ġlieda tiegħi ta' rezistenza pacifika. “*Il-Jihad tiegħi*”.

Hafna tbatija li jgħaddu minna n-nies Palestinjani hi waħda ntenzjonata sabiex jagħmluha aktar diffiċli għan-nies biex jibqgħu jgħixu hawn, u tteggigħom li jfittxu kenn u hajja anqas mnikkta x'imkien ieħor. Ir-rezistenza tagħna hi li nibqgħu nippruvaw ngħixu hawn kemm jista' jkun b'mod normali. Għandna nagħmlu sforz biex nirreżistu l-okkupazzjoni, l-ewwel u qabel kollox fl-imhuh tagħna u fil-hajja tagħna ta' kuljum, nitgħallmu kif ngħixu minkejja l-okkupazzjoni, u għalhekk nibqgħu nirreżistuha. Flimkien ma' hija u huti l-bniet,

problemi relatati ma' li huma nisa. Dawk in-nisa li huma sfruttati huma generalment dawk li għandhom edukazzjoni baxxa, u għalhekk ftit hemm ċans li jtejbu ċ-ċirkostanzi tagħhom. Per eżempju, in-nisa li jixtiequ jtilqu lil żewġhom u ma jkollhomx ċertifikati edukattivi tajba, jkollhom problema biex isibu xogħol tajjeb. Nemmen li għal dawn, l-edukazzjoni huwa l-mezz primarju biex tiġi kkonfrontata d-diskriminazzjoni.

F'dan ir-rigward, l-żvilupp pożittiv huwa li l-Palestinjani fl-Universita huma aktar bniet milli subien, u dan japplika għall-korsijiet kollha. Per eżempju, filwaqt li fl-Istati Uniti, in-numru ta' bniet li jagħzlu korsijiet tax-xjenza, matematika u nginerija huwa relattivament żgħir, fl-universitajiet tagħna għandna predominanza tal-bniet fil-materji kollha, u dan għal diversi raġunijiet (mhux l-inqas il-fatt li aktar faċli għall-irġiel li jispiċċaw f'xi ħabs Izraeljan jew isibu xogħol bhala Labourer, impjeg disponibbli l-aktar għal hafna Palestinjani).

Is-sitwazzjoni fil-Palestina hija spiss imqabbla ma' dik fl-Afrika t'Isfel fi żmien ta' l-Apartheid jew ma l-Irlanda ta' fuq. Is-soluzzjonijiet li qed jiġu proponuti sabiex titnaqqas it-tensjoni f'dawn il-postijiet spiss jissemmew bhala possibbli għall-Art Imqaddsa. Tahseb li dan ir-raġunament huwa korrett?

Nahseb li l-paragun bejn il-Palestina, l-Irlanda ta' Fuq u l-Afrika t'Isfel, huwa “dghajjed hafna u mhux gust”.

Fil-każ tagħna, il-Palestinjani qed jiġu ttormentati mill-Iżrael u Zionisti. Dawn huma kapaċi li jipprevjenu l-Ewropa u l-Punent milli jagħmlu xi haġa, inkluż il-ħruġ ta' kundanna sempliċi, minhabba l-anti-Semitiżmu u minhabba li l-Ewropa thoss ċertu htija għall-passat tagħha kontra l-Lhud. Għalhekk nemmen li l-pajjiżi kollha tad-dinja mhumieq lesti li johorġu kontra l-Iżrael bl-istess mod kif għamli kontra r-reġim ta' Apartheid fl-Afrika t'Isfel.

Differenza oħra ta' mportanza hi l-fatt li l-Palestinjani huma l-aktar Musulmani, mhux Kattoliċi jew Protestanti bħall-Irlanda ta' Fuq jew predominanti Kristjani bħall-Afrika t'Isfel. F'era ta' l-Iżlamofobija, jien ma nahsibx li se jkun faċli għall-Palestinjani biex isibu appoġġ minn kwartieri li fil-passat kienu appoġġjaw dawn l-istess gruppi li semmejt int.

Barra minn hekk, b'differenza ta' l-Afrika t'Isfel, il-Lhud Izraeljani huma fil-maġġoranza fil-Palestina storika. Dan ma kienx il-każ fl-Afrika t'Isfel fejn il-bojod kienu fil-minoranza. Barra minn hekk, l-espansjoni tal-Lhud Izraeljani madwar l-Palestina storika u l-holqien ta' avvenimenti godda fuq l-art Palestinjana jagħmilha diffiċli għal soluzzjoni oħra spiss proklamata mill-komunita nternazzjonali, dik ta' żewġ stati għal żewġ nazzjonijiet.

Ikompli f'pagna 5

Estensjoni tal-Leave tal-Maternità - Iva jew Le?

Marie Anne Zammit

Jghaddi kemm jghaddi ż-żmien, il-partecipazzjoni tan-nisa fil-kamp tax-xogħol dejjem qed tibqa' baxxa aktar miċ-ċifra mistennija u anke meta mqabbla ma' pajjiżi oħra. Statistika ppublikata mill-Eurostat mehuda fis-sena 2009 tindika li l-attività tan-nisa f' Malta fix-xogħol hi l-aktar baxxa u l-aktar f'dik l-eta ta' bejn 25 u 54 sena. Wahda mir-raġunijiet hija r-responsabbiltà tal-familja li qed tħalli hafna nisa barra mis-suq tax-xogħol.

Il-Kummissjoni Ewropea fit-2008 ipproponiet minimu attwali ta' estensjoni tal-leave tal-maternità minn 14-il ġimgħa għal 18-il ġimgħa li sitta minnhom kien ikollhom jittiehdu wara l-hlas tat-tarbija.

Il-Kumitat għad-drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza wkoll ipproponew estensjoni tal-leave tal-maternità għal minimu ta' 20 ġimgħa li minnhom 6 ġimgħat ikunu leave minimu wara t-twelid u li wkoll ikun kompletament imħallas. Gie propost ukoll il-leave tal-paternità għall-inqas għal perjodu ta' ġimgħatejn.

Samah Jabr

Minn paġna 4

Inti tkellimt dwar "Iżlamofobija". Raġuni wahda li jagħtu hafna għal dan il-fenomenu hija l-perċezzjoni li hafna fil-Punent għandhom dwar il-Musulmani radikali li qed iżidu l-għeruf tagħhom ta' kull jum fis-soċjetà Palestinjana u dawk Musulmani, ingenerali. Dan huwa verament il-każ?

Iva u le. Originarjament, fil-Palestina, r-reżistenza għal okkupazzjoni, twettqet bi gruppi lajċi ggwidati minn hafna Palestinjani fuq ix-xellug, inkluż membri tal-Partit Komunista lokali. Kien hemm (u xi whud għadhom) wkoll Kristjani hafna, inkluż il-kleriku Hilarion Capucci, (li reċentement kienu fuq il-Flotta tal-Paċi u li l-preżenza tagħhom intużat mill-Iżraeljani bħala skuża għal assedju fuq il-flotta), persuni u għaqdet li kienu prominenti hafna fil-reżistenza Palestinjana. Izda jidher li l-affarijiet inbidlu, u mhux sempliċement għal raġunijiet ideoloġiċi. Huwa fatt magħruf li n-nies jista' jkollha tendenza li jsiru aktar reliġjużi meta jkunu f'xi diffikultajiet, dawn huma sintomi miġjuba min-natura per se jew minn nies oħra, bħal fil-każ fil-Palestina. Il-Fidi għandha rwol protettiv u tagħti twegibiet lil hafna mistoqsijiet kbar tal-hajja, kemm jekk ikunu soċjali jew metafiziċi. Dan qed jiġri fil-Palestina. Xi nies qed isiru aktar reliġjużi. Imbagħad, wara d-dizappunt diplomatiku wiehed wara l-iehor, u minhabba l-inkapaċità tal-komunità internazzjonali biex jipprovdu soluzzjonijiet għall-problemi tal-Palestinjani, anki dawk il-persuni li mhumiex tant reliġjużi ġew avviċinati minn gruppi ta' ispirazzjoni reliġjuża li jistgħu jagħtuhom wens għad-dizappunt tagħhom.

Meta tqabbel illum mal-passat issib

L-MEP Soċjalista tal-Portugal, Ms Edite Estrela pproponiet bis-shih l-estensjoni ta' 20 ġimgħa għax dan il-perjodu stipulat jagħti żmien bizżejjed lin-nisa biex jirkupraw mit-twelid tagħhom, jagħmlu kuraġġ biex jreddgħu lit-tarbija, waqt li jsawwru rabta qawwija mat-tarbija tagħhom.

F'Ottubru 2010 fil-Parlament Ewropew għaddiet riżoluzzjoni b'maġġoranza biex tkun tista tizdied l-estensjoni tal-leave tal-maternità minn 14-il ġimgħa għal 20. Dan ir-riżoluzzjoni kienet b'ghan

li illum il-Palestinjani għandhom inqas tama għal soluzzjoni paċifika tal-problemi tagħhom. Qed jesperjenzaw u jikkontestaw zidiet fit-tnaqqis tad-drittijiet tagħhom u l-art tagħhom. Dan, naturalment, iwassal għal frustrazzjoni u possibilment għal radikalizmu fil-pajjiż. Barra minn hekk, wiehed ma jstax jqabbel iż-żieda fir-religjon sempliċement mal-vjolenza, kif spiss jiġri. Fil-Palestina hemm inizjattivi paċifiċi hafna, inkluż xi whud li huma ispirati minn nies reliġjużi, għalkemm dawn normalment jispicċaw jiġu mwaqqfa, f'xi każijiet bil-vjolenza mill-forzi ta' l-okkupazzjoni Iżraeljana. Per eżempju, fil-Bilin, hdejn Ramallah, jkun hemm dimostrazzjonijiet paċifiċi kull ġimgħa, kull ġimgħa, dawn jintemmu bil-vjolenza. Naf li hafna nies fil-punent ma jafux dwar dawn l-inizjattivi, kif ukoll hemm sforz biex dawn l-inizjattivi ma jsirux jafu bihom. Per eżempju, ftit xhur ilu tfajla iffilmjat attivista tiġi milquta b'tir f'riġlejha. Missierha poġġa l-film fuq l-Internet. Ftit wara, missierha kien arrestat għal dan. Dan huwa biss eżempju ta' dak li qed jiġri fil-Palestina.

Dwar inizjattivi paċifisti, hemm ukoll il-Moviment għall-Paċi Iżraeljan. Kemm hu effettiv dan il-moviment?

Sfortunatament, huwa inqas effettiv. Jew biex inkunu aktar preċiżi, m'għadux effettiv daqs kif kien darba. Fis-snin tmenin, per eżempju, wara l-massakri ta' Shatila u Shabri, eluf ta' Iżraeljani harġu fit-toroq biex jipprotestaw kontra l-armata tagħhom. Kien hemm protesti simili meta l-Iżraeli attakka l-Libanu fl-2006 u Gaża fl-2008 meta kien hemm attakk fuq Flotilla. Il-lum il-Moviment għall-Paċi Iżraeljan ma għadux tant effettiv. Huwa maqsum hafna, għandu divizjonijiet interni u sar pjuttost marginali.

shih biex jingħata ċans lil mara terġa' tirritorna għax-xogħol wara t-twelid tat-tfal u hi inizjattiva tajba li tagħti opportunità lin-nisa jżommu l-post tax-xogħol.

Madanakollu, f'Diċembru ta' l-istess sena waqt il-laqgħa tal-Kunsill tal-Ministri, l-istati membri, inkluż Malta oġġezzjonaw għal din ir-riżoluzzjoni.

Kuntrarju għal dak li jaħsbu, l-estensjoni fil-leave tal-maternità ma jkunx ta' piż fuq l-ekonomija Maltija, imma bil-kontra, għax meta aktar nisa jkunu nkluzi fid-dinja tax-xogħol l-ekonomija tmur aktar tajjeb.

Skond il-Kummissjoni Ewropea, l-istati membri fl-Unjoni Ewropea jistgħu

jirdoppjaw it-tkabbir ekonomiku tagħhom sa 35% fir-Renju Unit, 40% fl-Olanda u Malta b'45%. Dan jista' jintlaħaq biss meta jintroduċu miżuri li bihom iżidu l-ugwaljanza bejn is-sessi.

L-estensjoni tal-leave tal-maternità huwa essenzjali u min jamministra l-politika relatata għandu jhars b'mod holistiku lejn din is-sitwazzjoni. B'hekk jintlaħaq progress soċjali.

Biex jintlaħaq dan, hemm bżonn li tiġi kkunsidrata wkoll is-sitwazzjoni demografika ta' pajjiżna fejn għandna rata baxxa tat-twelid. Din ir-rata baxxa ser ikollha effetti negattivi fit-tul fejn ser ikun hemm żieda sostanzjali ta' pensjonanti u ftit nies jaħdmu biex iħallsu l-kontribuzzjonijiet. Jekk ir-rata tibqa' baxxa il-pajjiż ser jispiċċa b'taxxi għolja, anqas kontribuzzjonijiet imħallsa, u dan b'effett immedjat fuq is-sostenibilità tal-pensjonijiet.

Ma' dan ukoll hemm il-htieġa ta' aktar faċilitajiet u miżuri favur il-familja fosthom *child care facilities* li jkunu aċċessibbli minn kulhadd. Dan għandu jinkoraġixxi anke lil ommijiet xebbiet biex johorġu jaħdmu. Hafna drabi dawn joqgħodu lura għax ma jkollhomx ma' min iħallu lil uliedhom u anke minhabba l-problema ta' finanzi.

Bl-introduzzjoni ta' dawn il-miżuri aktar nisa jithajjru johorġu jaħdmu u jagħtu kontribut lejn id-dinja tax-xogħol. Quddiem sitwazzjonijiet bħal dawn ma nistgħux nibqgħu nħarsu u nistennew li l-affarijiet ser jiġru wahedhom kif għandna tendenza nagħmlu f'dan il-pajjiż. Għandu jittiehed l-ewwel pass favur il-familja u b'hekk jizdied il-progress ekonomiku kif ukoll ikun mezz biex jikkumbatti l-faqar li jinsab magħna.

Unfair Distribution

Sammy Camilleri

When Mahatma Gandhi, more than 70 years ago, remarked that "*The world holds enough to satisfy everyone's need, but not everyone's greed*". He was pithily identifying the main cause of the world's social and economic problems, and he was also pointing to their obvious solutions.

Poverty, hunger, homelessness, illiteracy, polluted air and water preventable disease and most of the other ills that beset us have one root cause; *the inequitable distribution of the Planet's wealth and resources*.

People who have enough money – no matter where they may live are not poor, do not go hungry, do not lack shelter or a good education and have access to quality health care. Famines don't break out in posh residential districts. Business executive don't line up at Food Bank or sleep on park benches. The rich can afford to stay healthy and live longer than the poor.

These simple facts are clear. They underscore the equally obvious fact that most human misery and injustice can be easily prevented by a fair allocation of the world's wealth.

Unfortunately, the prevailing economic system – *Laissez Faire Capitalism* – promotes, defends, and even extols a brutally unequal distribution of wealth. Its three ideological principles are greed, competition and individualism, all of which militate against social and economic justice. So we have a system in which the top Executives or Microsoft control more wealth than all the people in the world's 50 poorest countries.

We have 450 'billionaires' with more wealth than the 'poorest' two and half billion people, and the proponents of this grossly inequitable system see nothing wrong with it.

They would presumably not object if eventually 600 'billionaires' accumulated more wealth than 90% of the rest of the human kind. "*That's what a free market economy is all about*" they would tell us.

They even have the gall to argue that, because the enrichment of a privileged few drains money to maintain social security system, it should be dismantled. Instead of raising taxes on the rich, they say, let's keep cutting those taxes – even if it means also cutting health care, education, unemployment insurance benefits, and other social programs and the political leaders control are quick to do their bidding.

The upshot is that the function of redistributing wealth is now mainly taking the form of charity. Thousands of charitable organisations beg the corporations and the high – income groups to share some of their wealth with the needy. Appeals for charitable donations clog the mail, the airwaves and the telephone lines.

All of the causes championed by charities are worth while. All of the hungry and destitute they help is deserved. But the growing dependence on handouts from corporations and the affluent elite has two serious flaws; it perpetuates – perhaps even institutionalised – a system build on avarice and inequity; and it ensures that the problems of poverty and hunger will persist and even get worse because the proceeds of charity alone will never be enough to eliminate them.

X'riedu l-unjins mill-baġit li għadda

Rapport dwar Diskussjoni organizzata minn Zminijietna 'X'Nistennew fil-Baġit 2011'

Id-diskussjoni pubblika dwar il-Baġit ittellgħat fi 2 ta' Ottubru 2010 għewwa 60a, Triq id-Dejqa, l-Belt Valletta u kienet s-sittax mis-sensjela ta' diskussjonijiet pubbliċi dwar temi politiċi u soċjali li qed jiġu organizzati minn Zminijietna.

Il-kelliema prinċipali kienu Tony Zarb (GWU), Gejtu Vella (UHM), John Bencini (FORUM Unjins Maltin) u Moses Azzopardi (Kunsill Nazzjonali tal-Pensjonanti). Mexxa d-diskussjoni l-ġurnalista James Debono

James Debono saqsa lill-Kelliema prezenti, "l-fatt li l-imsieħba soċjali, kull sena qed johorġu bil-proposti, dana qed jwassal għal xi haġa? X'inhuma l-proposti l-aktar kruċjali li tistnew li jkun nkluzi fil-baġit 2011?"

Moses Azzopardi qal li meta tqies li l-popolazzjoni anzjana qiegħda dejjem kullma jmur tikber u ahna sa llum m'ahnix rappreżentati f'MCESD biex niddiskutu l-Baġit, dana diġa jirrifletti hażin. Filfatt sa 2020 ser jkun hemm hafna aktar votanti fuq il-hamsin sena milli anqas mill-hamsin. Nemmu li l-Gvern għandu jagħmel kontroll fuq l-infieq u dhul tiegħu. Ma' naqblux li jitnaqqsu l-benefiċċji, imma naqblu li jinqata' l-abbuz.

Ma naqblux li l-irtirar mix-xogħol għandu jkun mandatorju. L-eta ta' l-irtirar m'għandniex tinhadem ma' kemm il-bniedem jgħix imma ma' kemm huma l-'Healthy years'. Studju dwar l-ahħar għaxar snin juru li snin ziedu, imma l-'Healthy years' baqgħu l-istess. Studji ohra juru li 'Dementia' ser tiżdied madwar l-UE, din ser jkollha effett dirett fuq l-eta ta' l-irtirar. Haddiema ta' eta il-fuq minn 59+ li jahdmu f'xogħol 'skabruż' għandhom jingħataw xogħol alternattiv (*light*) u d-differenza fil-paga, f'każ ta' tnaqqis, għandha tkun issussidjata mill-Gvern. Spanja din qed tithaddem.

Jidher li biex ngħelbu l-problema ta' faqar fil-ġenerazzjoni anzjana ser tkun hafna aktar diffiċli. Ir-rata Ewropea hija ta' 19% u f'Malta rata laħqet 22%. Nemmu li dhul minimu adegwat tal-pensjoni ma' jistax jkun inqas minn 60% ta' dhul medju.

Gejtu Vella (UHM) tkellem favur id-djalogo soċjali. Nemmen li għandu jsir *stock taking* ta' proposti li dahlu fil-baġits preċedenti u li għandhom ma twettqux fil-miri tagħhom. Il-Gvern għandu jzomm mal-wegħda li darba kull tlett xhur jitlaqqa' l-MCESD biex ssir evalwazzjoni dwar l-andament ta' l-ekonomija u jsir skrutinju ta' dawk il-proposti li qed jiġu relegati. Naraw li l-aspetti soċjali f'Malta qed jiġu rrelegati għat-tieni klassi f'Malta. Għadna niproduċu zaġħzaġħ li lanqas jafu jiktbu u jaqraw, dawn x'ser isir minnhom. Il-problema li naraw wkoll fuq livell Ewropew hu li l-partiti politiċi ta' centru qed jiċcaqalqu u jmorru aktar lejn il-lemin, askapitu ta' l-aspetti soċjali.

John Bencini (MUT) enfasisza

li sa llum l-FORUM għadu mhux rappreżentat fl-MCESD. L-FORUM hu fformat mill-11 il-Unjin, u jidher li l-Gvern qed jiġi jaq' u jgħid minnha. Din mhi xejn hliet politika ta' esklussivita. Rappreżentant mis-'Social Dialogue Ewropew' wkoll baqa' skantat b'dak li qed isir magħna mill-Gvern. Nappellaw biex il-Unjins jappoġġjaw it-talba tagħna.

Fid-dokument pre-baġit, il-Gvern qal li jrid jagħmel aktar enfazi fuq l-Edukazzjoni u s-Saħħa. Il-problema li naraw hi li fl-Edukazzjoni 4 minn kull 10 mhux qed jkomplu l-iskola wara s-sekondarja, hekk kienet 5 snin ilu, u hekk inhi llum. 2000 tifel u tifla lanqas is-Sekondarja ma jkun għamluha kollha. Dawn l-affarijiet qed jifgħu lura l-pajjiż biex jilhaq il-miri ta' Liżbona. L-assenteizmu hija problema u saħta, u l-Gvern qed johlom meta jgħid li se jilhaq il-mira ta' 85% minn

60%, meta llum għadna lanqas bdejna. Fl-Edukazzjoni, investment irid isir mhux 'cuts', iġifieri hemm bzonn ta' aktar investment fir-rizorsi umani.

Rigward il-hinijiet ta' l-iskola, bhala FORUM naqblu ma' sistema kif mħaddma mill-'Education for Educational Services', fejn dawn qed joffru taħriġ f'diversi oqsma wara l-hin tal-iskola fosthom fid-drama, il-muzika etc, imma li jzied il-hin ta' l-iskola obbligatorja, din ahna kontrih. Jekk tiddaħhal din toħloq tbatija żejda fuq il-ġenituri u t-fal. Irridu nifhem li għallieħa huma ġenituri wkoll u t-fal ikollhom il-homework x'jagħmlu.

Nemmu li l-aspett soċjali għandu jingħataw l-importanza misthoqqa fil-baġit, speċjalment il-kontinuità esagerati tad-dawl u l-ilma. Il-Faqar f'Malta qed kullma jmur jizied.

Tony Zarb (GWU) qal li jaqbel ma' djalogu soċjali imma dan ma għandux jkun djalogu soċjali falz jew farsa. Bhala Unjin naqblu li Gvern għandu jiltaqa' ma' l-imsieħba soċjali kull tlett xhur, kif filfatt kien ġie maqbul bejn il-Gvern u l-imsieħba soċjali fl-MCESD. Filfatt il-Gvern kellu jiltaqa' magħna biex jgħidilna x'sar mill-proposti tal-baġits preċedenti qabel ma niddiskutu l-proposti għall-baġit li jmiss. Nemmu li l-Baġit li jmiss għandu jtaffi l-pizijiet li ntefghu fuq il-poplu, qed nappellaw lil gvern għall-baġit b'ruħ soċjali".

Iz-zieda tal-Cola mħiex bizzejjed biex tagħmel tajjeb għaz-zieda fil-prezzijiet ta' dawl u l-ilma. Fil-każ tal-pensjonijiet nemmu li l-ewwel li għandna nindirizzaw huma l-anomaliji li jeżistu fil-pensjonijiet, qabel ma' mmorru biex niddiskutu t-tieni pilastru. Ix-xogħol prekarju hu problema ohra li qed jiffaċċjaw il-haddiema. Jeżistu haddiema li lanqas il-'cost of living increase' mhu qed jingħataw lilhom. Hafna ohrajn lanqas qed ihalluhom jissieħbu fi trejdnunjin.

Ahna qed naraw li hu l-Gvern stess li qed jipromwovi x-xogħol prekarju, bil-kuntratti tiegħu u bl-ingaġġ ta' haddiema 'self employed'. Il-Gvern m'għandux ihalli lil min jikser il-liġi u jrid jkun ta' eżempju.

Gejtu Vella (UHM) kompli biex qal li fuq nota pożittiva, l-pajjiż irnexxielu jzomm il-haddiema fil-postijiet tax-

xogħol. Imma bhala Unjin nemmu li ma' jistax ikollok ekonomija b'saħħitha, jekk int tinjora il-qagħda soċjali u l-kundizzjonijiet tal-haddiema, l-istess ta' dawk refuġjati. Il-Gvern kien wiegħed, fil-baġit preċedenti, li mhux ser jimpjega aktar haddiema miegħu fuq bażi ta' 'self employed'. Sa llum din ġiet injorata.

Naqblu li dawk ir-refuġjati li jistgħu jahdmu għandhom l-ewwel jirreġistraw ma' ETC u entrepreneur jehodhom minn hemm u mhux kif isir illum direttament mit-toroq tal-Marsa. Dan għalina mhu xejn għajr 'social dumping', u hu theddida diretta ma' dawk il-haddiema li jgawdu minn kundizzjonijiet diċenti.

John Bencini (MUT) kompli billi qal li x-xena tal-Marsa tagħti 'bad impression' tal-pajjiż u għaliha hija dieqa. Il-Gvern għandu jindirizza din mill-aktar fis sabiex dawn il-haddiema jkun regolati. MUT taqbel mall-proposta ta' UHM dwar l-emigrazzjoni u xogħol.

Tony Zarb (GWU) għamel referenza għall-proposta ta' UHM, fejn qal li hu jaqbel ma' l-proposta li l-emigranti jirreġistraw direttament ma' ETC, bid-differenza li flok il-paga tmur l-ETC, din tmur 'Dar l-Emigranti' u l-emigrant jigborha minn hemm. Komplu biex qal li m'għandniex nilludu ruħna li l-kundizzjonijiet hżiena tax-xogħol huma attribwiti biss ma' haddiema

emigranti, fosthom hemm ukoll haddiema Maltin u haddiema mill-Ewropa tal-Lvant.

Ahna nafu li suppost haddiem jekk iwegġa', is-sid responsabbli tiegħu, la qed jahdem miegħu u jien nsaqsi, "Dak il-haddiem emigrant li miet il-Mellieħa ftit ta' snin ilu, fuq il-post tax-xogħol u min ihaddmu qallhom li lanqas biss kien jafu lil dan, u kolloxx baqa' għaddej qisu xejn mhu xejn, fejn lanqas inkjesta ma saret."

David Pisani minn Zminijietna - Lehen ix-Xellug qal li kienet haġa pożittiva l-fatt li l-Unjins Ewropej fl-ahħar stembħu li ma' jistax jkun li l-Gvernijiet jibqgħu għaddejjin bil-mizuri ta' awsterita u l-fatt li l-Unjins kollha f'Malta qegħdin jappellaw għal baġit soċjali. F'Malta il-mizuri ta' awsterita dahħlu baxx baxx, mhux fil-baġits imma, matul is-sena. Nistaqsi jien lil Unjins, x'qed nifhemu meta ngħidu li rridu Baġit li jhars l-aspett soċjali?

Ahna nemmu li servizzi li huma

essenzjali għandhom jibqgħu jiġu garantiti mill-Istat. Ahna favur sussidji li jiproteġi l-aspett soċjali, fosthom fl-użu tal-gass domestiku. Kif ukoll nemmu li servizzi soċjali għandhom jibqgħu pubbliċi. Hawnhekk nara nuqqas minn naha tal-Unjins favur din it-tip ta' politika.

Il-problema tal-Housing għadha magħna u teħtieġ attenzjoni. Ix-Xogħol Prekarju jista' jiġi ndirizzat biss, billi l-ewwel nett il-Unjins jersqu

iktar viċin lejn xulxin, u mhux jahdmu kontra xulxin. Il-pass sabiex il-FORUM jissieħbu fl-MCESD għandu jkun l-ewwel pass li jgħaqqad il-Unjins flimkien u hawn nappella l-UHM biex jappoġġja lil FORUM. Huwa tajjeb li nifmhu li t-Tnaqqis fit-taxxa hu ta' detriment għal sostenibilita tal-Welfare state. Fil-każ ta' tariffi ta' dawl u l-ilma għandha ssir riforma fejn il-Gvern jippenalizza l-hela u mhux l-konsum bażiku.

Gejtu Vella għamel referenza għall-kwistjoni ta' FORUM Unions Malti u saqsa "imma l-FORUM biss jistgħu jagħtu kontribut fl-MCESD? Imma allura liema rappreżentanti ohra għandhom jkun msieħba fl-MCESD? Imma ejja niddeċiedu. Għaliex għandna ninkludu lil dawn u lil dawn le, meta hemm ohrajn li nemmen li jistgħu jagħtu kontribut fl-MCESD fosthom il-pensjonanti, il-bdiewa, is-soċjeta civili etc."

John Bencini (MUT) irribatta u qal li meta twaqqaq l-MCESD, l-iskop kien li jkollok *tripartied*, iġifieri rappreżentanti tal-Gvern, Min Ihaddem u l-Unjins. L-Unjins u rappreżentanti ta' Min Ihaddem huma l-koll msieħba f'konfederazzjoni. Ahna bhala Unjin ser nibqgħu nahdmu sabiex nkunu mseħbin fl-MCESD. Din id-deċjżjoni jrid jehodha l-Gvern peress li ma hemm xejn fil-liġi jew fil-minuti li jgħidlek li trid xi permess jew kunsens

Ikompli f'paġna 7

Seminar ta' Zminijietna

Ikompili minn pagna 6

ta' xi hadd mill-MCESD, imma biss il-kunsens tal-Gvern. Il-Kamra tal-Kummerç ta' Ghawdex wkoll qed jappellaw il-Gvern sabiex jkunu msieħba fl-MCESD.

Tony Zarb (GWU) qal li sa llum in-naha tal-haddiema ghandha zbilanc fl-MCESD, fejn ghandek hames rappreżentanti ta' Min Ihaddem u erbgha minn naha tal-haddiema. Igifieri hemm post iehor li jista' jimtela mill-FORUM. Imma ma dan irridu naraw it-tibdil li ghandu bzonn isir fl-MCESD. Irrid nfakkar li sentejn ilu l-GWU resqet propożta fejn propożejna li l-MCESD nagħmluh jaħdem bħall-Kunsill Ekonomiku u Soċjali ta' l-Unjoni Ewropea, fejn fih nisbu rappreżentanti tal-Haddiema, ta' Min Ihaddem u l-NGOs, fejn anke l-pensjonanti jiffurmaw parti minn dan il-Kunsill.

Michael Camilleri (partecipant) qal li jiddispaċih meta jara Trejdnjins jaħdmu kontra xulxin, aħseb u ara kemm qatt jista' jkollna TUC. Ferah wkoll lil GWU li attendiet fi Brussel biex timmanifesta spalla ma' spalla ma' ETUC kontra l-mizuri ta' Awsterita. Nemmen li hemm minn ghandu nteress li MCESD jzommuha

zbilancjata sabiex il-Gvern jagħmel li jrid. Il-COLA nemmen li għandha tinghata shiha lill-pensjonanti.

Alfred Vella (partecipant) qal li jemmen li fil-baġit li ġej il-Gvern għandu jinkludi propożti għal riforma fil-pensjoni bażika li tkun waħda adegwata. Il-paga minima nazżjonali għandha tkun diċenti u mandatorja mill-Gvern. Dawn it-tnejn imorru flimkien. Il-*'purchasing power'* qed kullma jmur jonqos. "Ikun b'saħħtu l-pajjiż, daqs kemm ikollok ċittadini b'saħħithom. Mhux veru li jekk jogħlew il-pagi jizdied il-qgħad, kieku l-pajjiżi Afrikani mifqughin bl-investment". Nemmen li *'social wage'* għandha tithaddem mill-Istat bħala inċentiv lil Min Ihaddem biex jakkwistaw l-aħjar haddiema u b'hekk nkunu qed niġġeneraw xogħol b'kundizzjonijiet tajba hafna.

Moses Azzopardi (Kunsill Nazżjonali tal-Pensjonanti) qal li għandu jkun hemm kalkoli differenti għal anzjani, fejn fihom jiġi kkalkolat b'mod realistiku l-għoli tal-hajja u *'retail price index'*. Il-fatt li rata tal-faqar fl-anzjani żdiedet minn 16% għal 22% hu ta' min jithasseb. Kuncett tajjeb li nistgħu nirricerkaw biex naddottaw f'Malta huwa l-kuncett bl-isem ta' *'Reference Budget for Social Inclusion'*. Kuncett mhaddem tajjeb fi Danimarka u l-Isvezja. Preżentament fuq livell Ewropew qed

Some 80 million EU citizens are having difficulty using public buildings, facilities and services such as shops, transport and websites because they have some kind of disability. Most of us take it for granted that they can hop on a bus to go shopping, visit friends, to see a play or a sports game. Surfing the Internet or enjoying a TV show is taken for granted, as is the right to vote in elections. But for the 80 million Europeans with a disability, there may be major obstacles that put these activities out of reach. To address this situation, the European Commission launched a 10-year strategy to improve accessibility and promote equality, in November.

The **European Disability Forum** (EDF) brings together more than 50 national and European organisations representing people with disabilities. It wants the Commission to develop a template and a calendar so that national authorities would be obliged to provide reports on a regular basis, giving details about the actions they are taking to ensure respect for the relevant EU legislation and to improve the lives of people with disabilities. The strategy includes a list of concrete actions and a timetable. The Commission will regularly report on the strategy's achievements and progress complying with its obligations under the *United Nations Convention on the Rights of People with Disabilities*, which it has signed.

Alternativa Demokratika, the Green Party fully supports the proposal of the European Commission to standardize the social benefits for persons with disability in all Member States to ensure that such persons do not face additional hurdles when they travel across the different countries of the European Union.

Nihat Urpani- 'Alternativa Demokratika - The Green Party' spokesperson on Social Protection and Health

nitkellmu ma' rappreżentanti tagħna li qegħdin jaħdmu sabiex tidhol fis-seħħ bħala direttiva zieda fil-paga minima. Li tkun l-ekwivalenti ta' 60% ta' *'median wage'* biex niġġieldu l-problema tal-Faqar fl-Ewropa. Aħna bħala Assoċjazzjoni m'ahniex kontra *'second pillar'*, imma l-ewwel irridu naraw li nsahhu l-pensjoni bażika sabiex il-bniedem jgħix diċenti.

Fl-Irlanda meta l-Gvern dahhal is-*'second pillar'* fuq bażi volontarja rreġistraw għalih 20% tal-haddiema. Biex jithaddem is-*'Second Pillar'* nemmen li l-Gvern għandu jkun hu regulatur, fejn il-Gvern jidhol u jamministra hu *'second pillar'*. Imma qabel irridu naraw xi jridu l-haddiema u mhux xi jridu l-istituzzjonijiet finanzjarji.

Gejtu Vella (UHM) qal li meta nitkellmu fuq sussidju, irridu niġmhu li dana nkunu qed nħallsu għalih aħna. Kont iktar nippreferi li jkollna kontroll fuq in-nefqa. Eż fit-tehid tal-medicini fejn hemm abbużi kbar u hela. Minn naha tagħna aħna bghatna wkoll

rappreżentant mill-CMTU sabiex jipparteċipa fid-dimostrazzjoni ta' Brussel.

Tony Zarb (GWU) kompla biex qal li jkun tajjeb li l-Unjins jiehdu l-eżempju ta' shabna Unjins fi Brussel u jagħmlu l-istess f'Malta meta jsiru dimostrazzjonijiet u mhux jużaw kejl differenti.

Fl-għeluq l-Organizzazzjonijiet, għal mistoqsija ta' James Debono dwar *'living wage'*, ikoll saħqu li din hija propożta tajba, li tajjeb li nibdew nikkunsidrawha u nistudjawha. Imma ikoll qablu li l-ewwel enfazi għandha ssir sabiex tizdied il-paga minima, bl-eċċezzjoni ta' UHM fejn din qed tissuggerixxi li l-haddiema kollha bil-paga minima għandhom jingħataw xi forma ta' tahrig, u jingħataw *'allowance'* waqt li jkunu qed jitharrġu. Dana jgħin biex l-istess haddiema jinqalghu mill-posizzjoni prezenti tagħhom f'dik li hi dħul tal-paga u x-xogħol.

Spiritwalità tax-Xellug

Mhux haġa komuni li f'pajjiżna jkollok ktieb dwar u tal-Knisja, fejn it-temi ewlenin m'humiex jekk l-abort u d-divorzu humiex dnub jew le, fejn sacerdot jistqarr li "... *Kattoliku...jista', u forsi għandu jivvota...*" lil partit Komunista, fejn jiġi rikonoxxut lil Marx, il-mertu li fakkar lill-bosta Nsara fl-Amerika Latina dwar it-tradizzjoni tal-profeti tal-Antik Testment, fejn hemm kritika lill-istrutturi ewlenin tat-tmexxija tal-Knisja, fejn sacerdot iehor imdahhal fit-Teologija tal-Liberazzjoni jistqarr li dwar l-omosesswalità li *"Għadna lura. Għad irridu naslu"*, fejn hemm sezzjoni dedikata lill-Iżlam, u fejn hemm kapitlu iehor dedikat lill-Ispiritwalità Nisranija ta' dak li hafna kienu jqisu bħala xitan liebes il-hwejjeġ, jiġifieri Manwel Dimech.

Fil-Ktieb Knisja tat-Triq madankollu, issibu dan u aktar. Il-ktieb, miġbur mill-kontributor ta' *Zminijietna* Michael Grech, jinkludi kitbiet u kontributi ta' Fr Mark Montebello, Maria Zammit, Michael Zammit, Patri Gwann Xerri, Dun Antonio Dell'Olio, Bernard Cauchi, Dun Renè Camilleri, kif ukoll ta' l-istess Grech. Waqt li fid-deher il-ktieb jidher li hu ktieb *'religiżuż'*, bosta kitbiet johorġu barra minn din l-għalqa u jinkludu kitba li fiha lemħiet filosofiċi, storiċi, soċjoloġi u, fuq kollox, politiċi.

Fost it-temi ohra li *Knisja tat-Triq* jiddiskuti hemm il-hakma konservattiva fuq l-istrutturi tal-poter tal-Knisja f'dawn l-aħhar snin, it-Teologija tal-Liberazzjoni, ir-rabta bejn il-Marxiżmu u l-Kristjaneżmu, il-Hdax ta' Settembru

u l-Imperjalizmu, il-Paciżmu u l-fidi Nisranija, id-dmir tal-Insara Maltin li jharsu n-newtralità, l-immigrazzjoni u r-raġunijiet li jwasslu lil bosta biex jemigraw, ir-razziżmu, il-multikulturaliżmu, l-assurdità ta' hafna mid-diskors li jsir dwar *'l-identità Maltija'*, il-futur tar-religjon u r-rilevanza li din għandu jkollha, u ohrajn. Dawn it-temi huma ġeneralment meqjusa minn lenti bibblika, progressiva u xellugija.

Il-ktieb jista' jinteressa kemm lil min jemmen u għandu tendenzi progressivi, kif ukoll lil min ma jemminx, imma hu interessat isir jaf dwar/jiddjaloga ma' spiritwalità li mhux thares lejn is-sema biex tnessi dak li hemm fl-art, imma li, fi kliem Patri Gwann Xerri f'silta minnhom, *"...ftitex il-ferh u l-glorja t'Alla... (fil-ferh u l-glorja tal-bniedem ... fl-art illum..."* Il-ktieb jinbiegh bil-prezz ta' 5 ewro. Min irid aktar informazzjoni jista' jikkuntattja lil Grech fuq mmg752001@gmail.com.

Persons with disability matter, so do our attitudes

"If you don't like something change it; if you can't change it, change the way you think about it" Mary Engelbreit

Disability has often been stigmatized and considered a taboo in the Maltese community. Persons with disability were thought of not worthy of being 'visible' in society. They were usually segregated, as parents felt ashamed. The sense of shame was related to a religious belief that they have been punished by God, for having done something wrong.

Thankfully, the understanding of people with disability changed and it has entered the sphere of politics, rights and legislation. Persons with disability require more support from the Government in areas and issues related to education, employment and independent living in communities. Engagement in all these sectors through informal education is an important tool, with an emphasis on inclusion for the carers and persons with disability, alike.

However, words remain hollow without well-planned budget to cover the needs and facilities. To this end, an important development of centres for persons with disability, through public-private partnerships must be seriously considered. A change to reclaim their rights and to gain control over their lives, must be provided institutionally. Without the existence of supportive institutions, persons with disability experience the dead weight of helplessness that result in a distorted image of self, low esteem and poor sense of worth.

Indikazzjonijiet ċari u nkontestabbli Il-faqar fil-gzejjer Maltin

Hafna drabi, ikollna ftit indikazzjonijiet ċari u inkontestabbli tal-hsara li l-politika Neo-Liberali qiegħda tagħmel fostna. Inkunu nixtiequ li t-teoriji tagħna, li aktarx ma jkunux jonqsu minn fundament ideologiku, jitlaqqgħu ukoll ma' evidenza empirika li tappoġġjahom.

Nghidu aħna, x'inhil eżattament is-sitwazzjoni tal-bdiewa Maltin? Kif qed jintlaqtu eżattament is-sajjieda tagħna? X'inhil eżattament il-qagħda taż-żgħażaġħ li jridu jizzewwġu? X'sitwazzjoni teżisti eżattament bir-renti tad-djar? Kif qed jaffettwawna eżattament ir-rati tat-taxxi? X'effett qed iġarrbu eżattament il-pagi tan-nies? Liema huma eżattament in-nuqqasijiet fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem f'Malta u Ghawdex?

Numri konkreti

Għalkemm xi whud minna hafna drabi jafu jagħmlu diskors teoretiku solidu dwar dawn il-kwestjonijiet, speċjalment fir-relazzjoni tagħhom mal-ekonomija globali u l-politika Neo-Liberali, l-appoġġ kwantitattiv, statistiku u empiriku għalihom mhux dejjem isir. Ir-raġuni ewlenija hija li spiss jiġri li l-fatti konkreti aġġornati qajla jkun jistgħu jsibuhom jew jaċċessawhom. Ftit li xejn jeżisti bank informativ li jgħidilna bl-eżatt x'inhil għaddej fil-hajja fattwali tan-nies.

L-istatistiċi pprovduti mill-Eurostat dan l-aħħar huma whud mill-ftit numri konkreti li għandna f'dan ir-rigward. Minkejja li presumibbilment min jipprovdihom lill-Eurostat min-naħa tal-gvern Malti jkun jixtieq li jagħti l-aktar stampa ottimista tal-ekonomija Maltija, xorta waħda dawn l-istatistiċi jixkfu realtà li ma tistax tiġi injorata. It-tabella t'hawn fuq hija xhieda ċara ta' dan.

Xi haġa hażina

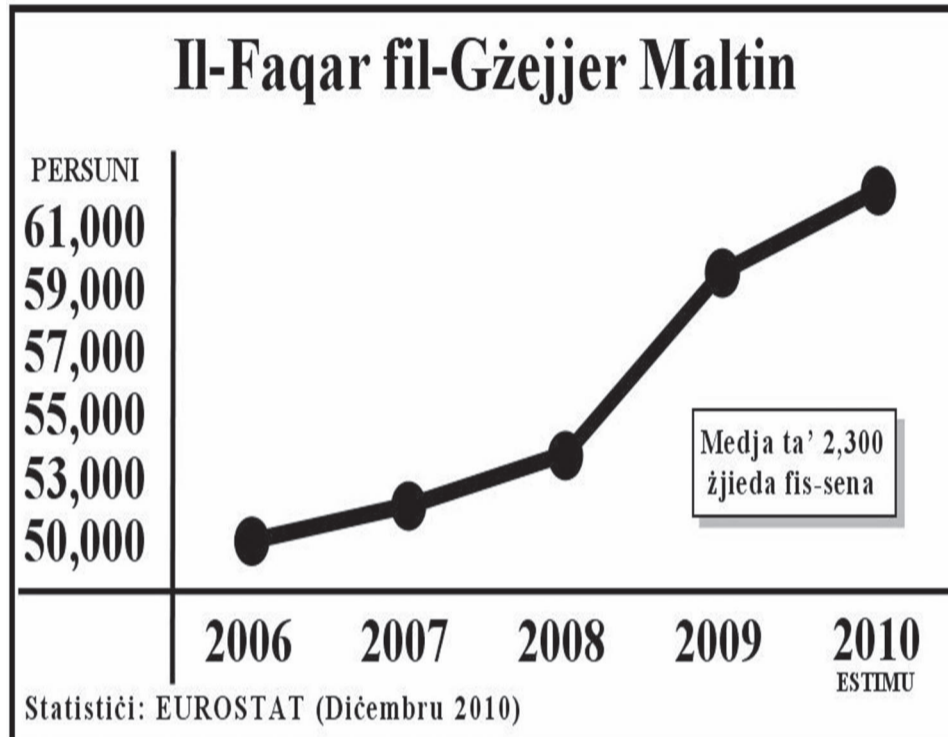
Mit-tabella wiehed jista' jinnota faċilment li l-qagħda ekonomika soċjali qiegħda tiġi affettwata hażin mill-politika kurrenti tal-gvern u l-alleanzi tiegħu. L-istatistika għartha min-numri li tagħti l-Eurostat fuq il-website tagħha. Il-perċentwali għal dawk il-persuni fil-gzejjer Maltin li jinsabu fil-faqar jew fir-riskju tal-faqar ingħataw hekk: għall-2006, 12.5% tal-popolazzjoni; għall-2007, 13%; għall-2008, 13.3%; għall-2009, 14.8%. Maqlubin f'numri ta' persuni, dawn il-perċentwali jiġu kif jidhru fit-tabella li tajt. Ir-rata għall-2010 hija maħduma fuq il-medja ta' żjieda fis-senja ta' qabel.

Iż-żjieda fir-rata tal-faqar f'Malta u Ghawdex hija preokkupanti. Apparti dan, turi abjad fuq iswed li hemm xi haġa serjament hażina fil-politika li qed tithaddem. Politika tajba ma żżidix il-faqar. Iżda huwa evidenti — anki mill-istatistiċi uffiċjali — li l-faqar qiegħed jiżdid u din hija prova ċara tad-diskorsi kollha li jsiru dwar il-hsara soċjali li l-ekonomija u l-politika Neo-Liberali li tappoġġjaha qiegħdin jagħmlu.

Xogħol il-bniedem

Għalxejn xi whud jitteorizzaw dwar kemm l-ekonomija Maltija sejra tajba. Huwa ċar daqs il-kristall

minna mhuwiex mir-rieda ta' Alla jew xi fattur ta' kumbinazzjoni. Lanqas ma hu neċessarjament dovut għall-ghażż jew l-inkapaċità. Hu evidenti li qiegħed jinholoq minn xi whud minna li, waqt li jhaddmu

li sejra tajba għal xi whud biss; għal oħrajn, evidentement sejra hażin. L-istatistiċi tal-Eurostat huma, effettivament, indikazzjonijiet ċari u inkontestabbli tal-hsara li l-politika Neo-Liberali qiegħda tagħmel fostna. Huma evidenza empirika li tappoġġja t-teoriji ta' xi whud minna li s-sistema qiegħda sistematikament tiproduċi l-ingustizzja tal-faqar.

Ovvjament, il-faqar ta' 61,500

Il-partit AKEL fil-gvern ta' Ċipru

Il-Partit Komunista Malti kien mistieden u ha sehem fil-Kungress tal-Partit tal-AKEL għewwa Ċipru, Partit li illum jinsab fil-Gvern bħala 'ruling party'. Il-Kungress sar bejn il-25 u 28 ta' Diċembru 2010. Għall-Kungress attendew 68 rappreżentant li jvarjaw mill-Partiti Komunisti, Xellugin u tal-Haddiema, minn madwar id-dinja kollha.

Il-Partit ta' l-AKEL twaqqaf fl-1926 bħala Partit Komunista ta' Ċipru. Fl-14 ta' April 1941 l-AKEL organizza l-ewwel Kungress. Il-Partit dak inhar nfetħ għas-soċjetá kollha sabiex jkun moviment kbir kontra l-hakma ta' l-Inglizi u glieda kontra faxxiżmu. Tul dan il-perjodu hafna mill-attivisti u nies li kienu jappoġġjaw lill-Partit Komunista sfaw maqtula, u oħrajn mitfugħa l-habs. Il-Partit beda jsejjah lilu nnifsu AKEL-The Progressive Party of the Working People.

Riċenti l-Partit immodernizza l-politika u l-ideoloġija tiegħu mingħajr ma ċeda il-karattru *Marxista-Leninista u l-prinċipji favur il-ġustizzja soċjali u gwwaljanza*. Il-Partit fil-waqt li jirrikonoxxi li s-sistema ekonomika Ewropea hi waħda neo liberali, hu ser jibqa'

l-politika tagħhom, qiegħdin jaħsbu aktar f'xi whud waqt li jinsew jew jinjoraw lil xi whud oħrajn.

Il-faqar hu maħluq mill-bnedmin u huwa frott pjanifikazzjoni ekonomika u politika ingusta.

Ir-rati pprovduti mill-Eurostat juru żjieda fis-sena ta' madwar 2,300 persuna fqira ġdida. Relattivament, din hi rata ta' żjieda ċkejna hafna

jzomm il-politika soċjali tiegħu u jiġġield fuq livell Ewropej għal Ewropa Soċjalista.

Il-Partit ta' l-AKEL għamel kisbiet kbar elettorali fejn f'Mejju ta' 2006 kiseb 31.1% tal-Voti li ssarrfu fi 18-il membru Parlamentari u kiseb id-dritt li jmxxi l-Koalizzjoni tax-Xellug. F'Diċembru ta' 2006 fl-Elezzjonijiet Lokali, il-Koalizzjoni ta' Xellug kisbet maġġoranza fl-ikbar 4 Muniċipji tal-Pajjiż, bi 3 minnhom immexxijin mill-Partit ta' l-AKEL.

Fl-Elezzjonijiet Presidenzjali ta' 2008 l-eks Segretarju Ġenerali tal-Partit ta' l-AKEL, Demetris Christofias ġie elett fit-tieni vot bħala l-President tal-pajjiż b' 53.3% tal-

minn

Mark Montebello

Il-komdi

Però, bin-naqra n-naqra din il-qagħda kerha, bħal mewġa diehla bil-mod, qiegħda tmiss dejjem aktar nies. Jekk ir-rata ta' żjieda tibqa' sejra l-istess, għada pitgħada se tmiss ukoll lil min illum iħoss ruħu fis-sod u fiż-żgur.

F'dan is-sens, l-istatistika uffiċjali tal-Eurostat, ibbażata fuq tagħrif ipprovdut mill-gvern Malti stess, hija argument qawwi għal min bħalissa qiegħed idawwar għajnejh u widnejh mill-fqar Maltin u Ghawdex u jixxahxah fil-ġid li għandu. Il-fatti juri li, htija tal-politika tal-gvern, il-ġid tiegħu qiegħed jitnaqqar. Bil-mod, tabilhaqq, imma ċertament qiegħed fattwalment jitnaqqar.

Għada pitgħada hu wkoll jista' jkun parti mill-2,300 fqar ġodda ta' pajjiżna. Azzjoni meħudha issa biss tista' ssalva lilu u lil haddiehor. Jekk le, bil-farka l-farka lkoll kemm aħna se nispiċċaw taht il-wiċċ tal-ilma.

Għall-azzjoni!

Għaldaqstant, l-istatistika hija wkoll argument qawwi għall-azzjoni. Min s'issa kkuntenta ruħu bil-qagħda attwali biex ma jagħmel xejn, dan ma jstax jissodisfah aktar. Jehtieg azzjoni immedjata issa. Jehtieg li jinbidlu l-istrutturi ekonomiki li, flok ġid komuni, qiegħdin johlqu l-miżerja fuq firxa dejjem wiesgħa. Aktar u aktar nies qiegħdin jintlaqtu mill-effetti hżiena ta' politika ekonomika dannuza li sejra tajjeb fid-deher biss.

voti.

L-istess fl-Elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew ta' Gunju 2009 l-Partit ta' l-AKEL irnexxilu jikseb 34.7% u jeleggi 2 minn 6 membri Parlamentari. Fil-fatt l-AKEL hu attiv fil-Blokk tax-Xellug Magħqud - GUE/NGL.

Fl-għeluq tal-Kungress il-Partit Komunista Malti wassal l-awguri tiegħu sabiex il-Partit ta' l-AKEL jerga' jikseb suċċess fl-Elezzjonijiet li ser jsiru s-sena diehla, dik Parlamentari u Presidenzjali. Il-PKM fahħar wkoll rwol attiv ta' l-AKEL fi sfera Ewropea, fil-Kunsill tal-Ministri u fil-Parlament Ewropew favur Ewropa Soċjali.